

Родна индоктринација Републике Српске¹

Савремени данак у крви (1/6)

У свима нама је усађен страх од данка у крви, страх од принудног жртвовања сопствене дјеце. Усађен нам је страх који су наши преци давно проживјели и нама, преко крви, пренијели. Од страхоте тога страха никада нисмо на вријеме уочили сваки нови данак у крви који нам се десио. Не видимо га ни данас па ћемо, уплашени, поново дјецу да жртвујемо.

Првобитни данак у крви није био подржан од писмених људи, нити су га родитељи, ма колико неписмени били, жељели. Њега је наметнуо властодржац и његов закон је трајао двије стотине година. Шта намећу данашњи властодршци који, као и некада Турци Османлије, законски покушавају да одвоје дјецу од утицаја мајки и очева, да их преваспитају и да их отуђе од рода свог? Колико ће нови закони да трају? Шта ће све да направе? А шта, тек, да униште?

Савремени данак у крви је планиран да почне са поласком у школу. Односиће се на дјецу узраста од шест до 15 година, на младе док не напуне 18 или 19 а, на оне који одлуче да похађају факултет, све док су на студијама. Односиће се на њих и када оду у културну установу, на спортску утакмицу, чак и у кафану али и када се запосле и када постану родитељи. Односиће се и на нас. **Биће то једно цјеложивотно мучење на тему родне идеологије и преваспитавање у њеном духу.** Ко само буде осумњичен да не сарађује са окупатором породице и да подржава идеју да је пол односно род бинаран, биће проглашен насилником, те послат на психосоцијални третман и на преваспитавање. Све то већ стоји записано. Препоручено нам је Истанбулском конвенцијом а испуњено "ферманима" који се односе на породично и друго законодавство.

Кренимо редом. Заправо, кренимо родом. (2/6)

У традиционалном друштву кажемо да су мушкарци особе мушког рода и да имају мушки пол. Жене су особе женског рода и имају женски пол. Мушкарце сексуално привлаче жене и жене сексуално привлаче мушкарци. Основна ћелија традиционалног друштва јесте породица која настаје склапањем брака између мушкарца и жене а ради зачећа, рађања и одгајања заједничке дјеце, која могу да буду мушког или женског пола, односно рода. РОД. РОДитељ. поРОД. поРОДица.

¹ Ова анализа је заснована на чињеницама и подржана документима а резултат је одговорности и љубави једне мајке према њеној дјечи.

Родна идеологија има либерални приступ. Основна ћелија либералног друштва је појединац. У родној идеологији, пол појединца се односи на гениталије и може да се мијења хормонским терапијама и оперативним путем. У родној идеологији, род се односи на сопствено поимање тог појединца, на његов идентитет. У родној идеологији, појединац може да има различита сексуална опредјељења. **Дакле, у либералном свијету родне идеологије, појединац се посматра кроз три својеврсна атрибута: преко полне карактеристике (изглед гениталија), преко сексуалне оријентације (ЛГБТИ) и преко родног идентитета. Посебна пажња се придаје родном идентитету јер, по родној идеологији, уз мушки и женски род, постоје још 72 рода (2+72)²!**

Закључује се да је родна идеологија отуђила исконско значење рода и подмукло га присвојила. Зато и јесмо правно неписмени тј. не разазнајемо шта нам се језиком родне идеологије у законе уписује и како се ти закони усмјеравају против породице и наше дјеце.

Акциони план родне идеологије (3/6)

Кроз пројекат "Промоција различитости и једнакости у Босни и Херцеговини" у оквиру програма "Horizontal Facility за Западни Балкан и Турску 2019-2022" израђен је **акциони план**³ који се односи на спровођење родне идеологије у читавој Босни и Херцеговини.

За спровођење акционог плана **у Босни и Херцеговини су одговорне слџедеће институције**: Министарство правде, Министарство сигурности, Министарство цивилних послова, Министарство за људска права и избјеглице, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова, Агенција за државну службу, Агенција за равноправност полова.

За спровођење акционог плана **у Републици Српској су одговорне слџедеће институције**: Министарство правде, Министарство унутрашњих послова, Министарство породице, омладине и спорта, Министарство

² MedicineNet. *Disease and Condition: Healthy Relationships: What Are the 72 Other Genders?*. 02. фебруар 2022. Интернет страница. 16. новембар 2023.

<https://www.medicinenet.com/what_are_the_72_other_genders/article.htm>.

³ Министарство за људска права и избјеглице и Агенција за равноправност полова БиХ су, уз финансијску подршку ЕУ и Вијећа Европе, координисали у изради Акционог плана за унапрјеђење људских права и основних слобода ЛГБТИ особа у БиХ. Акциони план је усвојило Вијеће министара БиХ. Радна група за израду Акционог плана је у свом раду прихватила приступ који је предложен препоруком СМ/Rec(2010)5 Вијећа Европе које је дато државама чланицама а тиче се мјера за сузбијање дискриминације на основу сексуалне оријентације или родног идентитета. Акциони план за период 2021-2024 године има четири стратешка циља која треба да се испуне кроз 19 активности. Погледати: Агенција за равноправност полова БиХ. *Акциони план за унапређење људских права и основних слобода ЛГБТИ особа у БиХ за период 2021-2024. године*. План. Сарајево: Министарство за људска права и избјеглице БиХ, 2022. Онлајн документ. <<https://rm.coe.int/ap-lgbti-bih-final-2791-4531-4310-1/1680a95e1a>>.

просвјете и културе, Министарство здравља и социјалне заштите, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, Центар за едукацију судија и јавних тужилаца у РС, Педагошки завод, Завод за јавно здравство, Агенција за државну управу РС, Гендер центар Владе РС, надлежне образовне и здравствене институције у партнерству са НВО.

Стратешки циљеви акционог плана који треба да се спроведу до 2024. године су:

1. Осигурати постојање ефикасних механизма заштите од дискриминације и злочина из мржње за ЛГБТИ особе.

(Утицај на кривичне законе и обучавање професионалаца у правосудним институцијама, у институцијама социјалне и здравствене заштите, у институцијама рада, запошљавања и образовања, те обуке државних и полицијских службеника.)

2. Осигурати једнака права ЛГБТИ особама у свим областима јавног и приватног живота.

(Анализа препрека које имају особе које живе у истополним заједницама, анализа начина за промјену пола за БиХ држављане, доношење смјерница за ЛГБТИ азиланте, бесплатна правна помоћ за ЛГБТИ особе слабог имовинског статуса.)

3. Развијена свијест о потреби за сузбијањем предрасуда и стереотипа о ЛГБТИ особама.

(Активности у образовним институцијама. Активности у спортским савезима. Медијске кампање и промоција родне идеологије. Јавно праћење и прозивање оних који се родној идеологији противе.)

4. Праћење и извјештавање.

(Праћење свих родно-идеолошких активности претходно набројаних одговорних институција!)

Увидом у изворе података који су употребљени за израду акционог плана, уочава се да су те документе писале комисије Вијећа Европе, Свјетска банка, Омбудсман за људска права БиХ и НВО Сарајевски отворени центар. Сарајевски отворени центар је учествовао у изради акционог плана и биће један од његових имплементатора⁴. Када се у горњем тексту прочита које институције су одговорне за спровођење активности из акционог плана, може да се закључи да једна НВО која је локалног карактера (Сарајевски

⁴ Брковић, Амил, et al. *Рози извјештај 2023: Годишњи извјештај о стању људских права ЛГБТИ особа у Босни и Херцеговини*. Извјештај. Сарајево: Сарајевски отворени центар, 2023. онлајн документ. стр. 13-14 <https://soc.ba/site/wp-content/uploads/2023/06/Rozi-izvjestaj_za-web.pdf>.

отворени центар) има изузетно јак утицај на званичне институције БиХ и РС када је у питању родна идеологија.

Импликација родне идеологије на законодавство (4/6)

У законодавству Босне и Херцеговине дискриминација **на основу сексуалне оријентације** је забрањена преко два кључна закона за ову област. Ти закони су Закон о равноправности полова у БиХ⁵ и Закон о забрани дискриминације БиХ⁶.

Закон о забрани дискриминације БиХ забрањује дискриминацију по било којој околности која има за сврху или посљедицу да било којој особи онемогући или угрожава признавање, уживање или остваривање на равноправној основи права и слобода у свим областима живота. Овај Закон забрањује дискриминацију **на основу родног идентитета и полних карактеристика**, чл. 2, и "подразумијева усклађивање осталих закона, правилника, статута и других аката са његовим одредбама".⁷

Заступници родне идеологије сматрају да "наведене **измјене** је нарочито потребно **извршити у законима о заштити од насиља у породици**, јер посебан проблем представља положај ЛГБТИ особа у њиховим породицама. Осим што су изложене дискриминацији, често су и жртве насиља, уцјене, бесправног одузимања слободе или присилног лијечења, а **улогу починитеља_ица предузимају родитељи, браћа или сестре**. Због тога велики број ЛГБТИ особа живи у страху, бирајући да своју сексуалну оријентацију или родни идентитет држе у тајности, а често и напуштају породице усљед претрпљеног породичног насиља. Жртве се најчешће одлучују за напуштање дома и породице или не пријављују насиље због страха од избацавања из куће. Један од главних узрока оваквог стања јесте **непостојање адекватне правне регулације којом би се заштитиле ЛГБТИ особе од насиља у породици**. (...) Но, **закони о заштити од насиља у породици у ФБиХ, РС-а, и БД-а БиХ, као *lex specialis*, имају приоритет над кривичним законима**, па ће у пракси увијек прво доћи до покретања прекршајног поступка и примјене одредаба закона о заштити од насиља у породици и закона о прекршајима. Прекршајни поступак у правилу траје краће од кривичног поступка, те ће се **жртве, уколико се одлуче на пријављивање насиља, најчешће одлучити и за прекршајни поступак, а тиме се искључује могућност кривичне санкције за починитеље_ице насиља**. Чињеница да кривични закони регулишу

⁵ Закон о равноправности полова у БиХ - пречишћен текст ("Службени гласник БиХ", бр. 32/10)

⁶ Закон о забрани дискриминације БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 59/09 и 66/16)

⁷ Башић, Далила и Амина Диздар. „Human Rights Paper 39 - Насиље у породици над ЛГБТИ особама: Анализа стања и препоруке.“ 2018. Документ. 22. новембар 2023. стр. 15 <https://soc.ba/site/wp-content/uploads/2018/11/HRP-nasilje-nad-LGBTI-osobama_FINAL-web.pdf>

насиље у породици као кривично дјело и предвиђају казне закона у пракси не значи много јер обично жртва мора претрпјети озбиљне тјелесне последице да би могла покренути кривични поступак.”⁸

Када је у питању **насиље у породици над ЛГБТИ особама у БиХ**, заговорници родне идеологије наводе да “поред организација цивилног друштва које су **спремне у сигурне куће примити лезбејке, не постоји сигуран смјештај за геј мушкарце и трансродне особе жртве насиља у породици.**”⁹

Тренутно важећи **Закон о заштити од насиља у породици РС**¹⁰ не садржи сексуалну оријентацију и родни идентитет као основ за заштиту од насиља у породици. Међутим, постојећи закон, чланом породице или породичне заједнице, сматра лица која су међусобно била или су још увијек у емотивној или интимној вези, независно од тога да ли учинилац дијели или је дијелио домаћинство са жртвом, чл. 7 ст. (з). Закључује се да је **припадницима родне идеологије овим законом признато да су породица**. Међутим, изгледа да су породица само ако су међусобно насилни, тј. ако се понашају “традиционално” јер је традиционална породица, по правилима родне идеологије, главни кривац за насиље, било да је оно физичко, психичко, емоционално, финансијско или било које друге врсте.¹¹

Ово је први корак у правном регулисању новог облика животне заједнице који се заснива на кохабитацији особа истог пола које су у емотивној или интимној вези. Сљедећи корак је увођење родне идеологије у породично законодавство!

Тај корак се заснива замјеном постојећег закона новим законом хибридног назива **Закон о заштити од насиља у породици и заштити према женама РС**, који је већ једногласно усвојен на Шестој редовној сједници Народне скупштине Републике Српске¹². **У нацрту закона стоји да се чланом породице или породичне заједнице сматрају и лица која су**

⁸ Башић, Далила и Амина Диздар. *Human Rights Paper 39 - Насиље у породици над ЛГБТИ особама: Анализа стања и препоруке*. Сарајево: Сарајевски отворени центар, 2018. <https://soc.ba/site/wp-content/uploads/2018/11/HRP-nasilje-nad-LGBTI-osobama_FINAL-web.pdf>

⁹ Васић, Владана, et al. *Рози извјештај 2018*. Годишњи извјештај о стању људских права ЛГБТИ особа у Босни и Херцеговини. Сарајево: Сарајевски отворени центар, 2018. стр.8

¹⁰ Закон о заштити од насиља у породици, “Службени гласник РС”, бр. 102/2012, 108/2013 и 82/2015

¹¹ Овај наратив је уобичајен за промотере родне идеологије. За примјер погледати: Башић, Далила и Амина Диздар. „Human Rights Paper 39 - Насиље у породици над ЛГБТИ особама: Анализа стања и препоруке.” 2018. Документ. 22. новембар 2023. стр. 9-14. <https://soc.ba/site/wp-content/uploads/2018/11/HRP-nasilje-nad-LGBTI-osobama_FINAL-web.pdf>

¹² Народна скупштина Републике Српске. "Окончана Шеста редовна сједница Народне скупштине." 03. новембар 2023. 04. новембар 2023. <<https://www.narodnaskupstinars.net>>

међусобно била или су још увијек у емотивној или интимној вези, независно од тога да ли осумњичени¹³ за насиље дијели или је дијелио домаћинство са жртвом, чл. 7 ст. (11).

Због свега претходно наведеног, те због онога што ће се тек навести, закључује се да **промјена постојећег закона иде превасходно у корист родне идеологије а не стварне заштите жена¹⁴.**

Да би се додатно разумјела повезаност нацрта закона и родне идеологије, те како би се схватило да се, усвајањем оваквог закона, уништава традиционална и уводи либерална родно-идеолошка породица у Републику Српску, приоритетно је истаћи сљедеће.

- 1. Овим нацртом закона се уводи родна идеологија у породично законодавство Републике Српске преко израза "фемцид" (чл. 6).**
- 2. Овим нацртом закона се уводи педофилија у законодавство Републике Српске преко појма "жена" (чл. 5).**
- 3. Тренутним законом а додатно и овим нацртом закона се, посредно, увела кохабитација, као први степен законски признатог суживота ЛГБТИ лица, а што се учинило преопширним дефинисањем чланова породице (чл. 12).**
- 4. Овим нацртом закона се уводе заштитне мјере за осумњичене (а не за починиоце) а постоји и заштитна мјера "преваспитавање", која не постоји у кривичном законодавству (чл. 29).**
- 5. Занемаривање дјече у њиховом васпитању је преопширно постављено (чл. 4) и може да има далекосежне посљедице када се посматра у вези са одредбама других закона које се односе на права дјече.**

¹³ Пажљиви читалац уочава да се ова дефиниција у тренутно важећем Закону о заштити од насиља у породици РС (чл. 7 ст.(з)), у односу на усвојени Нацрт закона о заштити од насиља у породици и насиља према женама РС (чл. 7 ст.(11)), разликује у једној ријечи. Када је у питању тренутно важећи закон стоји ријеч "учинилац" а, када је у питању усвојени нацрт закона, стоји ријеч "осумњичени". Ово значи да се иде ка томе да насилника одређује субјективна а не стварна процјена.

¹⁴ Да би објаснио шта је жена у савременом свијету, амерички политички коментатор Мет Волш је направио документарац и написао књигу под називом "Шта је жена?". У њима открива како дјелује колективно лудило родног идентитета које је преплавило читав свијет. За више информација погледати: IMDB. *What Is a Woman?* 2022. Интернет страница. 22. новембар 2023. <<https://www.imdb.com/title/tt20256528/>>.

6. Планирано је додавање кривичних санкција у закон у току јавне расправе од стране предлагача и других заинтересованих страна.

Фемицид, педофилија и казнене одредбе (5/6)

Родни идеолози у БиХ се највише залажу за увођење израза "фемицид"¹⁵ у Закон о заштити од насиља у породици и насиља према женама РС, што потврђује стенограмски запис расправе у НС РС¹⁶ али и наступи у виду конференција и медијских кампања¹⁷.

Ако се фемицид посматра као "најтежа манифестација родно-заснованог насиља"¹⁸, увођењем овог израза у законодавство Републике Српске, родна идеологија, са законски већ дозвољеном промјеном пола¹⁹ и са своја 2+72 рода, би направила преседан у законодавству Републике Српске, односно БиХ, јер би први пут ушла у област породичног законодавства.

Ово би била и одређена врста преседана за европско законодавство јер би Република Српска (БиХ) била друга земља у Европи и једина европска земља која је изван ЕУ а која је увела израз фемицид у породично законодавство!

Тренутно стање у Европи, односно у ЕУ, је такво да је само Кипар, 7. јула 2022. године, увео "фемицид" у своје породично законодавство. Малта је, 28. јуна 2022., увела "фемицид" у своје кривично законодавство.

Када је у питању малтешка родна идеологија, постоји признање њихових одговорних лица да је израз "фемицид" својеврсни посредник за регулисање

¹⁵ У књизи, која обрађује тему родне идеологије и која служи као приручник за студенте друштвених наука на факултетима у БиХ, се наводи да "одредница која се данас знатно више употребљава у теорији и у документима је "родно засновано насиље", јер се сматра да се на тај начин у потпуности предочава насиље на темељу "ородњеног идентитета". Погледати: Гаврић, Саша и Амила Ждраловић. *Родна равноправност: теорија, право, политике: увод у родне студије за студенте и студенте друштвених наука у БиХ*. Сарајево: Сарајевски отворени центар и Универзитет у Сарајеву - Правни факултет, 2019. стр. 32.

¹⁶ Родитељи за права дјете. *Новости/Саопштења: Фокус посланика у НС РС везано за Нацрт закона о заштити од насиља у породици и насиља према женама Републике Српске*. 6. новембар 2023. Интернет страница. 20. новембар 2023.

<<https://roditeljizapradjece.org/fokus-poslanika-u-nrsrs-vezano-za-nacrt-zakona-o-zastiti-od-nasilja-u-porodici-i-nasilja-prema-zenama-republike-srpske/>>.

¹⁷ Погледати активности које спроводе "женске" НВО које имају иностране спонзоре као што су фондација "Удружене жене" из Бањалуке, УГ "Будућност" из Модриче, фондација "Лара" из Бијељине и сл. или испратити хаштаг #16danaaktivizma.

¹⁸ Европски институт за родну једнакост. "EIGE: European Institute for Gender Equality." 24. новембар 2023. <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/femicide?language_content_entity=en>.

¹⁹ Промјена пола постоји као ставка која се уписује у Матичну књигу рођених. Погледати: Закон о матичним књигама РС, "Службени гласник РС", бр.111/09, 43/13 и 66/18, чл. 12

једнаких права за све постојеће родове. Одри Фригиери (Audrey Friggieri) која је, у тренутку увођења израза фемцид у малтешко законодавство, била руководилац тамошње Комисије за породично насиље и родно-засновано насиље је, поводом овог правног преседана, изјавила: "Увођење израза "фемцид" у малтешко законодавство је од највећег значаја за нашу земљу. То је повезано са једнакошћу, са признавањем жене као врсте, њеног посебног присуства и проживљеног искуства и њених права која су једнака са правима мушкарца као врсте и то ће се, касније, посредно односити на све родове који постоје и покриваће и њих."²⁰.

Иако у склопу кривичног законодавства Белгије не постоји дефиниција "фемцида", у њему постоји, по правилима родне идеологије, кривично дјело мотивисано мржњом, презиром или непријатељством по основу пола, промјене пола или сексуалне оријентације.²¹

Када се посматра **Кривични законик РС²² починиоци и/или оштећени по основу пола, сексуалне оријентације и родног идентитета се спомињу** у чл. 5, 139 и 359. Посебно се истиче постојање ових одредница у дефиницији кривичног дјела из мржње, када је дјело извршено у потпуности или дјелимично, чл. 123, ст. (21). Даље се, чл. 125, ст. (2) лишење живота из мржње сматра тешким убиством за који је предвиђена казна затвора најмање десет година или доживотна казна затвора.

Како је већ наведено, да се жртве родно-заснованог насиља у породици углавном одлучују за прекршајни а не за кривични поступак, те да би **Закон о заштити од насиља у породици и заштити према женама Републике Српске имао приоритет у поступању (као lex specialis), предлагачи** овог закона, као и друге родно-идеолошке групе, планирају да, током јавне расправе, која још увијек није оглашена, **траже увођење казних одредаби.**²³

Још један од преседана који би овај закон, ако се усвоји, увео у Републику Српску, јесте **легализација педофилије**. У тренутном нацрту закона, у чл. 5, ст. (2) стоји да појам "жена", у смислу овог закона, укључује и дјевојчице и дјевојке које нису навршиле 18 година живота. Овај члан је истовремено у

²⁰ Calleja, Claudia. *Times Malta*. 22. децембар 2022. 24. новембар 2023.

<<https://timesofmalta.com/articles/view/making-new-femicide-law-work.1003735>>.

²¹ Истраживачки центар Скупштине Црне Горе. *Фемцид у кривичном законодавству држава ЕУ и Латинске Америке*. Истраживачки рад. Подгорица: Парламентарни институт Скупштине Црне Горе, 2023. стр. 7 <<https://api.skupstina.me/media/files/1677586140-femicid-u-krivicnom-zakonodavstvu-drzava-eu-i-latinske-amerike.pdf>>.

²² Кривични законик Републике Српске, "Службени гласник РС", бр.64/17, 104/18 - одлука УС, 15/21, 73/23

²³ Ковачевић, Владимир. *Анализа: Шта доноси дефинисање фемцида без казне у Републици Српској*. 08. новембар 2023. Интернет страница. 10. новембар 2023. <<https://detektor.ba/2023/11/08/sta-donosi-definisanje-femicida-bez-jasne-kazne-u-republici-srpskoj/>>.

супротности са чл. 8, ст. (3) истог закона и може да стави у олакшавајући положај особу која се сумњичи за родоскрнављење тј. инцест са малољетним лицем, чланом породице.

Обузимање породице и одузимање дјеце (5/6)

Нацрт закона о заштити од насиља у породици и насиља према женама Републике Српске, својим хибридниим називом и садржајем, помјера нагласак са институције породице на све особе које се, у складу са родном идеологијом, осјећају као жене а, због израза "фемцид", и на све родове (2+72). Овакав приступ представља **напад на друштво и дискриминацију породице** као основне ћелије тог друштва.

Нацрт закона је вишеструко контраверзан, а посебно када се посматра у свјетлу односа између природне породице и односа које заснивају особе које су присталице родне идеологије. Контраверзан је и када се поједине његове одредбе, посматране у свјетлу родне идеологије, повежу са одредбама Породичног закона РС²⁴ и са оним законима који имају одредбе које се односе на малољетна лица, односно дјецу.

Насиље у породици, одређено као "занемаривање дјеце у њиховом васпитању", чл. 4, ст. (12) овог нацрта закона је, овако дато, **преопширно постављено**. Посебно када се обрати пажња на чл. 235, ст. (4) Породичног закона РС, гдје се каже да ће се под старатељство ставити малољетно лице чији су родитељи дуже вријеме занемарили чување и васпитање дјеце. Додатно, када све преломимо кроз призму родне идеологије, ако родитељи не буду васпитали дјецу као родно-освијештену, дјеца ће моћи да им буду одузета и стављена под старатељство.

Према акционом плану²⁵, родна идеологија треба да уђе у образовне институције, у спортске савезе и на медије. Уколико родитељи буду бранили индоктринацију своје дјеце на овај начин, ту је опет Породични закон РС, овај пут чл. 102, ст. (1). У њему пише да је образовање дјетета питање које битно утиче на његов живот. У случају несагласности родитеља по овом питању (са дјететом и/или органом старатељства), рјешење доноси орган старатељства а у најбољем интересу дјетета, ст. (2).

Како су центри за социјални рад институције одговорне за провођење акционог плана родне идеологије²⁶, свакако ће образовање дјеце, када се центри за социјални рад буду питали, да иде у том смјеру. Исту одговорност

²⁴ Породични закон Републике Српске, "Службени гласник РС", бр. 17/23

²⁵ Погледати текст са поднасловом "Акциони план родне идеологије".

²⁶ Исто.

носе и социолози и психолози у образовним институцијама а они већ, заједно са предавачима у образовним институцијама, који попуњавају ученичке картоне у складу са препорукама Рефералног механизма²⁷, имају све полуге да индоктринишу дјецу и да, у случају негодовања, поступају према постојећим правилницима²⁸ и да активирају мултисекторске тимове²⁹.

Обука о родној идеологији се већ, у оквиру програма "Ако нас питате имамо шта да кажемо"³⁰ и употребом истоименог приручника, у коме се наглашава важност поштовања родне равноправности и наводи да су "сви људи равноправни, само се разликују по својој родној припадности"³¹, спроводи у основним и средњим школама Републике Српске. Факултативно, а с тенденцијом да постане уврштен у редовни курикулум, је уведен и предмет "Хуманост и безбједност", који обрађује теме као што су То сам ја! (Мој идентитет), Богатство је у различитости. Рецимо НЕ насиљу и занемаривању у породици.³²

²⁷ Реферални механизам подршке дјеци у школама Републике Српске је документ који је тешко доступан особама изван образовног система. Служи као подршка наставном кадру и стручној служби школе како би свакодневно вршили писане опсервације стања и понашања дјеце и њихових родитеља у основним и средњим школама РС. Опсервације треба да се редовно заводе у васпитно-образовни картон ученика (ученички досије). Основне школе су дужне да, службеним путем, на захтјев средњих школа, доставе васпитно-образовни картон средњој школи у коју је ученик уписан. У Рефералном механизму стоји напомена да се термин "ученик" и "родитељ" односе на особе оба пола и свих родних идентитета.

²⁸ Погледати: Протокол о поступању у случају насиља, злостављања и занемаривања дјеце (примјењује се од 2013. године) и Протокол о поступању у случају вршњачког насиља међу дјецом и младима у васпитно-образовном систему Републике Српске (примјењује се од 2019. године).

²⁹ Мултисекторски тимови су институције унутар сваке школе које су уведене преко програма "Брига о дјеци - заједничка одговорност и обавеза". Мултисекторски тим у школи се састоји од најмање 7 сталних чланова (5 представника школе, 1 представник центра за социјални рад и 1 представник МУП-а) и повремених чланова. Дом здравља и Општина/Одјељење за друштвене дјелатности треба да имају своје представнике за мултисекторски школске тимове. Мултисекторски тим се укључује када стручна служба и руководство школе процијене да им је потребна подршка стручњака, јер подршка стручног тима школе превазилази надлежности и могућности школе.

³⁰ Друштво психолога Републике Српске. *Приручник са радионицама "Ако нас питате, имамо шта да кажемо"*. 18. октобар 2023. Саопштење. 30. октобар 2023.

<<https://dprs.rs.ba/2023/10/18/prirucnik-sa-radionicama-ako-nas-pitate-imamo-sta-da-kazemo/>>.

³¹ Ружић Милунић, Гордана и Бранко Анђић. *Ако нас питате имамо шта да кажемо*. Приручник. Бања Лука: Друштво психолога Републике Српске, 2023. Онлајн документ. стр. 63.

<<https://dprs.rs.ba/2023/10/18/prirucnik-sa-radionicama-ako-nas-pitate-imamo-sta-da-kazemo/>>.

³² Републички педагошки завод Републике Српске. „Наставни програм за факултативну наставу: Хуманост и безбједност.“ 2023. *РПЗ-РС*. Дигитални документ. 13. новембар 2023.

<https://www.rpz-rs.org/sajt/doc/file/Novi_nastavni_programi/Fakultativna_nastava/2023/humanost_i_bezbjednost.pdf>.

Такође, према подацима из 2019. године, на Факултету политичких наука Универзитета у Сарајеву и на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци, постоји предмет Социологија рода/Студије рода.³³

За образовање у духу родне идеологије, морају се споменути и чл. 175 и 177 Кривичног законика РС.

У чл. 175, ст. (60) пише да је **дјечија порнографија** материјал који визуелно или на други начин приказује дијете или реално приказано непостојеће дијете или лице које изгледа као дијете, у правом или симулираном (експлицитном) евидентном сексуалном понашању или који приказује полне органе дјете у сексуалне сврхе. Већу у сљедећем ставу, ст. (7), се каже да **материјали који имају умјетнички, медицински или научни значај не сматрају се порнографијом у смислу овог члана**. У ст. (5) стоји да се дијете неће казнити за производњу и посједовање порнографског материјала који приказује њега лично или њега и друго дијете (!) ако су они сами тај материјал произвели и посједују га уз пристанак (!) сваког од њих и искључиво за личну употребу.

Даље, у чл. 177. Кривичног законика РС у ст. (3) пише да је **порнографија** материјал који визуелно или на други начин приказује лице у правом или симулираном евидентном сексуалном понашању или приказује полне органе људи у сексуалне сврхе. У ст. (1) се говори о кажњавању онога ко дјетету млађем од 15 година прода, поклони, прикаже или јавним излагањем (...) или на други начин учини доступним списе, слике, аудио-визуелни материјал (...) а онда, као и малоприје, у ст. (4) стоји да се **материјали који имају умјетнички, медицински или научни значај не сматрају порнографијом у смислу овог члана**.

Према Нацрту закона о заштити од насиља у породици и насиља према женама РС, уколико отац или мајка забране дјетету комуникацију са другим дјететом која је описана у чл. 175, ст. (5), сматраће се да су извршили насиље у породици, јер су ограничили слободу комуницирања дјетета са другим лицима, чл. 4, ст. (16). **Сматраће се и да је родитељ угрозио дјететово право на образовање** у смислу Породичног закона РС, чл. 102, ст. (1), **уколико не дозволи да му се дијете подучава или умјетнички образује на начин да му се проказује порнографија или дјечија порнографија**, како је то својствено у књигама којима се служе родни идеолози при индоктринацији дјете.³⁴ Послије овога, постаје потпуно

³³ Према: Гаврић, Саша и Амила Ждраловић. *Родна равноправност: теорија, право, политике: увод у родне студије за студентке и студенте друштвених наука у БиХ*. Сарајево: Сарајевски отворени центар и Универзитет у Сарајеву - Правни факултет, 2019. стр. 7.

³⁴ За добијање више сазнања о врсти литературе и праксама подучавања дјете родној идеологији погледати: Антонић, Слободан. „Школска „квир инклузија“: Тежње и отпори.“ Антонић, Слободан. *Моћ и сексуалност: Социологија геј покрета*. Београд: Catena Mundi, 2021. стр. 179-224.

нејасан чл. 4 ст. (23) нацрта закона у коме се за члана породице (родитељ) каже да врши насиље у породици ако неовлаштено (ко треба да овласти оца или мајку?) објављује и/или дијели фотографије и/или снимке других чланова породице (своје дјеце) путем ИКТ средстава и/или друштвених мрежа.

Закључак је да образовни систем и сваки појединац може да наступа према дјечи у духу родне идеологије, да сексуализује дјечу приказујући им порнографију и/или дјечију порнографију као научно, медицинско и/или умјетничко штиво, да дјеца могу међусобно да се снимају у порнографском смислу и да тај садржај могу да гледају и да могу да дају међусобну сагласност за стварање таквог садржаја. С друге стране, може да се протумачи да родитељи врше насиље у породици када сопственом дјетету бране да комуницира са особама које им пласирају непримјерен садржај (а у смислу науке, медицине и умјетности), када бране дјетету гледање или снимање непримјереног садржаја али, с друге стране, и када примјерену фотографију или снимак свог дјетета међусобно размијене путем неке апликације за размјену!

Родитељи који у породици не буду његовали родну идеологију и који не буду дозвољавали да им дјеца буду њоме индоктринисана изван куће ће, на основу чл. 29 ст. (1) нацрта закона, а у складу са Законом о дискриминацији БиХ, **бити подвргнути психосоцијалном третману ради преваспитавања.** Преваспитавању ће да буду подвргнути и они родитељи за које неко само претпостави да нису поборници родне идеологије.³⁵

Ако се активности из акционог плана³⁶ родне идеологије буду ревносно спроводиле кроз све системе друштва, родитељи, али и сви који се родној идеологији буду противили, ће бити јавно прозивани. **Тако ће се стварати стални психолошки притисак и својеврсно насиље родних идеолога над свима осталима, иако ће они све вријеме да подстичу причу о насиљу у породици, насиљу над женама и вршњачком насиљу, потенцирајући да се то насиље врши над њима, по основу родне идеологије.**

Све ово је у складу са натписима у једном приручнику који афирмише родну идеологију а који је био основа за израду претходно споменутог акционог плана. У приручнику се наводи да је **неопходно замијенити школске планове и програме и уџбенике који садрже нетачне и штетне информације о ЛГБТИ особама, те да треба да се посвети пажња едукацији образовног особља.** Треба и да се осмисле програми

³⁵ За више информација о пракси преваспитавања погледати: Антонић, Слободан. "ЛГБТ организације и облици деловања: Начини утицаја." Антонић, Слободан. *Моћ и сексуалност: Социологија геј покрета*. Београд: Catena Mundi, 2021. стр. 38-55.

³⁶ Погледати текст са поднасловом "Акциони план родне идеологије".

превенције међувршњачког насиља и да се стави фокус на заштиту жртве. С друге стране, **препоручује се рехабилитација починитеља насиља**.³⁷

Индоктринисано дијете, које се одређује преко неког од 2+72 родна идентитета, које сматра да пол може да се мијења и које је сексуализовано на настави, на тренингу или путем медија, **може да пожели да узима хормонску терапију ради каснијег, оперативног мијењања пола тј. ради промјене физичког изгледа гениталија хируршким путем**. И ово је регулисано Нацртом закона о заштити од насиља у породици и насиља према женама и додатно потврђено Породичним законом Републике Српске али и акционим планом. Објашњење слиједи.

Нацрт закона каже да је насиље у породици "онемогућавање приступа члану породице здравственој заштити или њези", чл. 4, ст. (18). Породични закон РС сматра предузимање већих медицинских захвата над дјететом питањем које битно утиче на живот дјетета, чл. 102, ст (1) а ст. (2) овог члана каже да, уколико родитељи нису сагласни по овом питању (са дјететом и/или органом старатељства), одлуку доноси орган старатељства, водећи рачуна о најбољем интересу дјетета. У свјетлу родне идеологије, ту родитељи, додатно притиснути Рефералним механизмом и Мултисекторским тимовима, више немају никаквог утицаја!

Спорни чл. 102 Породичног закона оставља могућност одлуке о **промјени** дјететовог **имена** центру за социјални рад уколико не постоји сагласност између родитеља и дјетета. Тако ће, у процесу транзиције, дијете моћи и то да обави, иако родитељи нису дали пристанак, и да дјечак понесе женско име и обрнуто.

По питању сагласности, одређени закони прописују да **дјеца могу да дају сагласност** (пристанак) већ **од тренутка када напуне 14 година**³⁸. Према Закону о здравственој заштити, чл. 42, дијете, након што напуни 14 година, за одређене случајеве, може самостално, иако не постоји пристанак родитеља, дати пристанак на пружање здравствене услуге. У другим случајевима, ако родитељ, према процјени љекара, не поступа у складу са најбољим интересом дјетета, опет се укључују центри за социјални рад, а

³⁷ Васић, Владана, и др. *Рози извјештај 2018: Годишњи извјештај о стању људских права ЛГБТИ особа у Босни и Херцеговини*. Извјештај. Сарајево: Сарајевски отворени центар, 2018. Онлајн документ. стр. 8-9. <<https://soc.ba/site/wp-content/uploads/2018/05/Rozi-izvjestaj-2018.pdf>>.

³⁸ Кривично законодавство у РС се примјењује на сва лица која имају 14 и више година, како стоји у чл. 15, ст. (1) Кривичног законика РС. Ако дјеца већ могу да буду кривично одговорна, водећи се начелом најбољег интереса дјетета, сматра се оправданим да се ова старосна граница пренесе и на осталу законску регулативу када су у питању дјеца и њихова права.

њихово поступање је већ описано у смислу чл. 102 Породичног закона РС и акционог плана родне идеологије.

Сагласност за сексуални пристанак у БиХ, тј. добна граница у којој особа може по закону да својеволјно пристане на сексуално општење је 14 година.³⁹ Веза те чињенице и чл. 5 ст. (2) Нацрта закона о заштити од насиља у породици и насиља према женама, којим се **женама сматрају и дјевојчице и дјевојке млађе од 18 година**, говори да се иде ка томе да се **подстиче сексуализација малољетних лица а да се дјеца, као посебна правна категорија, уклоне из законодавства**. И иначе, присталице родне идеологије сматрају да потенцијал за рађање и одгој дјетета, примарно од стране дјететове биолошке мајке и дјететовог биолошког оца, нису услови који треба да се испуне како би се стекло законско право за заснивање породице.⁴⁰ Све ово иде у прилог томе да је примарни циљ овог нацрта закона потпуна декомпозиција а, на крају, и уништење природне породице.

Публикације родних идеолога манипилишу истином када у њима стоје обавезујуће изјаве попут ове: "Као чланица Вијећа Европе, која тежи уласку у Европску унију, БиХ ће у наредном периоду морати усвојити законски оквир којим ће регулисати породична права истополних парова у БиХ."⁴¹

На другом мјесту, стоји да **Конвенција о уклањању свих облика дискриминације према женама (CEDAW) (1979)** "представља свеобухватни међународни споразум о женским људским правима који дефинише дискриминацију према женама (...) и успоставља оквир за државе чланице у правцу активности на уклањању дискриминације жена и успостављања равноправности полова. CEDAW не регулише област родно заснованог насиља прама женама на израван начин. Међутим, **обавезе држава чланица се изводе из општих препорука** које је усвојио Комитет за праћење примјене Конвенције. У том смислу, Комитет се у Закључним коментарима на Шести периодични извјештај Босне и Херцеговине (2013-2016) позива на **Општу препоруку бр. 35 (2017)** о родно заснованом насиљу према женама, која надопуњује **Општу препоруку бр. 19 (1992)**. Општа препорука бр. 35 упућује државу чланицу да предузме мјере усмјерене на криминализацију и спречавање свих облика родно заснованог насиља. (...) Конвенција Савјета Европе о спречавању и борби против

³⁹ Age of Consent. *Age of Consent in Bosnia And Heregovina*. 2023. Интернет страница. 18. октобар 2023. <<https://www.ageofconsent.net/world/bosnia-and-heregovina>>.

⁴⁰ О томе како брак, као друштвену институцију, желе да редефинишу родни идеолози, погледати: Антонић, Слободан. „Истополне породице": Идеја и оспоравање." Антонић, Слободан. *Моћ и сексуалност: Социологија геј покрета*. Београд: Catena Mundi, 2021. стр. 101-144.

⁴¹ Васић, Владана, и др. *Рози извјештај 2018: Годишњи извјештај о стању људских права ЛГБТИ особа у Босни и Херцеговини*. Извјештај. Сарајево: Сарајевски отворени центар, 2018. Онлајн документ. стр. 14 <<https://soc.ba/site/wp-content/uploads/2018/05/Rozi-izvjestaj-2018.pdf>>.

насиља према женама и насиља у породици - **Истанбулска конвенција** (2011) успоставља обавезујуће стандарде у области спречавања и сузбијања родно заснованог насиља над женама кроз четири основна стуба - спречавање, заштита, процесуирање и координисане политике. (...) Осим тога, Комитет чланица Истанбулске конвенције је усвојио **Препоруке за примјену Истанбулске конвенције у БиХ** (IC-CP/Inf(2022)7) које су усмјерене на кључне области, те позвао Босну и Херцеговину да поднесе извјештај о напретку до 4. децембра 2025. г. (...) Европска унија (ЕУ) је усвојила **Акциони план за родну равноправност и оснаживање жена у вањским акцијама за период 2021-2025** (GAP III) (2020) који представља политику приоритета и мапе пута ЕУ у контексту повећања доприноса Европске уније постизању Циља одрживог развоја 5 (SDG) – родна равноправност у свим унутрашњим и вањским областима политика широм 2030 Агенде. GAP III успоставља 6 кључних тематских политика приоритета, укључујући и **осигуравање слободе од свих облика родно заснованог насиља**.⁴²

У претходном цитату је појашњено зашто се, у веома кратком року, мијења и усваја велики број значајних закона, који имају погубне посљедице по друштво Републике Српске, а којима ће највише бити оштећене наше породице и наша дјеца. Међутим, нигдје се не наглашава да се поменути документима само препоручује како треба се поступа по питању родне идеологије. **Треба да се запамти да препоруке не значе и обавезу поступања.**

Додатно, **“ЕУ се не бави породичним и брачним односима и не постоји основ да се било која земља натјера да озакони истополни брак или истополне заједнице”**.⁴³

Одбранимо дјецу оловком и словом (6/6)

У свима нама је усађен страх од данка у крви, страх од принудног жртвовања сопствене дјеце. Да ли смо од страхоте тога страха заборавили шта се десило дјечи наших предака? Неки говоре да се ту радило о својеврсној части која се указивала некој породици: узимали би јој дијете и водили га на двор или у богату кућу да се школује и да пружи посебан ужитак онима код којих је доведено. Одвојено од рода свог и породичних стега, дијете је безбрижно расло у новом окружењу и било подучавано

⁴² Петрић, Александра и Амела Башић Томић. *Од формалне обавезе до стварног напретка: Одговор на родно засноване насиље над женама у Босни и Херцеговини*. Праћење стања - основни извјештај 2019-2022. Бања Лука: Фондација Удружене жене, 2022. Онлајн документ. стр. 8-13

<<https://udruzene-zene.org/publikacije/rodno-zasnovano-nasilje/od-formalne-obaveze-do-stvarnog-napretka/>>.

⁴³ Антонић, Слободан. *Моћ и сексуалност: Социологија геј покрета*. Београд: Catena Mundi, 2021. стр. 103

неким другим вриједностима... Или је, ипак, то дијете добијало подметнути идентитет и било слуга својим злостављачима?

Шта је данас другачије? Да ли сада међу нама има разумних? А храбрих? Да ли су нам само страх у наслијеђе преци оставили? Јесмо ли још увијек неписмени? Хоћемо ли опет дјецу да жртвујемо? Не требају нам ни кубуре ни сабље, оловке и слова су наше оружје. Пишите посланицима Народне скупштине Републике Српске. Молите их да не озаконе савремени данак у крви. Молим вас!